

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 54 Lei
Pe jumătate 27 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos
Director: **Alexandru Lupeanu-Molin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei.

Blajul și împărțirea moșilor.

O gazetă dela Sibiu, care de-o vreme încoace a luat datina puțin creștinească de-a ponegri într-una pe frații săi de altă credință religioasă, atacă iarăși, de curând, foarte greu biserica românească unită, zicând că aceasta ar fi dușmana împărțirii pământului la săteni. Oamenii cu vederi mai adânci știu ca scopuri are gazeta sibiană. Și nu de neodihna ei ne doare pe noi. Ar putea însă să se găsească, chiar și între credincioșii bisericii unite, ceteri de gazete cari să ia uneori de bani buni celeace scriu preacucernicii redactori dela Sibiu. Auziți marele ponos: că Blajul și biserica lui ar fi răuvoitorii celor mulți, a necăjiților și obijduiților de prin sate!

Ori *faptele* altfel arată starea lucrurilor. Și, sub puterea adevărului, marele ponos de mai sus se topește ca ceara de fața focului. Iată care-i adevărul:

Blajul a avut până la Reforma Agrară o seamă de moșii lăsate lui moștenire de oameni iubitori de neam, harnici și cruțători, cari au trăit în călugărie aspră trăgându-și bucătura dela gură, ca din cruțările lor să aibă cu ce se hrăni școlarii cei silitori ai Blajului, fii de săteni din țara Ardealului, din cari s'au ales cu vremea conducătorii cei buni ai neamului nostru. Astfel au lăsat averi mitropoliții Șuluțiu, Vancea, canonicul Moldovan-Moldovănuț care umbla în zeche roasă și în haine पोसosite, Ladai, Frâncu, Bidian și alții, tot bărbați cu inimi mari și cu viață de mucenici, cari au legat bănuții cu nouă noduri ca să poată avea tineretul dornic de învățatură stipendii și ajutoare. Averile lor au rămas fundațiuni din cari se susțineau școlile din Blaj, se plăteau profesorii, se făceau clădiri, bănci și mese pentru școlari, se împlineau toate lipsurile de multe feluri ale învățăturii. Și Blajul nu a întins acestea

bunătăți numai fiilor de credincioși greco-catolici, cum ar putea să creadă mulți, ci în școlile de aici au învățat și au fost ocrotiți părintește și școlari greco-orientali. Nu s'a întrebat niciodată la Blaj de la școlari, tu de ce credință ești: greco-catolic sau greco-oriental? Ci învățătura se împărția deopotrivă tuturor, numai *români* să fi fost.

Și a venit Reforma Agrară. Țara a zis, că trebuie răsplătiți ceice au făcut România mare. Poporul e în drept să ceară pământ, ca prin munca lui rodnică să se întărească și să se ridice țara, mama noastră a tuturor.

Și Blajul nu a stat nici o clipă al îndoială să dea la împărțire chiar și *pământurile fundațiilor sale* de binefacere. Moșiile bazilitane, șuluțane, rămasurile fondatorilor Moldovan, Ladai, Frâncu, Bidian, ale Seminarului teologic și altele, au fost tăiate și împărțite țăranilor. Nici chiar moșia din care se făceau „tipăii”, pânea de milă a școlarilor din Blaj, nu a fost scoasă dela expropriere. Măcar că această pâne primiau tocmai fiii țăranilor și ai preoților săraci de prin sate. Din 9691 (nouă mii șase sute nouăzeci și unu) jugăre de pământ arător cât aveau fundațiunile Blajului, nu au rămas neîmpărțite decât 108 de jugăre în locuri de case și grădini. Astăzi fondurile celea de binefacere nu mai au moșii, atunci când atâția proprietari mari s'au priceput să-și mântuie multe pământuri, sub cuvânt că fac „ferme model”, ori alte cultivări îngăduite de legé.

Tot așa s'a întâmplat și cu Fondul Mitropoliei, căruia i-s'au împărțit toate pământurile arătore, afară de 200 de jugăre, din cari se susține casa arhierului, adică chiar atâta cât prevăd paragraful legii.

In aceeași vreme însă, când moșiile Blajului s'au împărțit astfel fără cuvânt de plânsoare, școlarii nu mai capătă

tipăi, zidurile școlilor bătrâne se macină de vechime, băncile se strică, copiii adunați aici nu mai încap prin internate, la Obreja se țin cu mâncare, cu haine și cu învățatură o mulțime de fii ai sătenilor morți pe câmpurile de luptă, liceul de fete n'are clădire și alte nenumărate lipsuri arzătoare strigă după ajutoare. Și cine se gândește să le dea?

Ori, după toate acestea fapte, nu flori de condei așternute la gazetă cu gând de ponegrire, cine mai poate zice, că Blajul și biserica unită sunt dușmani ai împărțirii pământului?

Cui se dau moșiile școlilor din Blaj?

Ziarul „Patria” din Cluj în numărul său de la 6 Iunie 1923, publică următoarele:

A fost în Blaj, odinioară, un vlădică, Alexandru Șterca Șuluțiu, (acelaș, pe a cărui groapă stă epitafiul dorit de el „Numai moartea mă desparte de Națiune”), care din întreaga lui mare avere a făcut o fundațiune, cu scopul ca să se ridice în Ardeal o universitate românească, să se susțină școli românești, să se dea burse studenților români.

A venit Reforma Agrară. Capitlul din Blaj, stăpânul acestei fundațiuni, fără să încerce nici o intervenție, s'a supus legii, a recunoscut de expropriabile întinsele moșii ale fundațiunei. Moșiile s'au expropriat, diminuându-se (scăzându-se) averea fundațiunei românești cu 90%.

Intre moșiile fundațiunei Șuluțiu, expropriate în întregime, este și moșia de vre-o 2000 jugăre, din comuna Vidrasău. Și fiindcă s'a expropriat mai mult pământ, decât cereau trebuințele țăranilor localnici, Statul și-a rezervat pe seama sa vre-o 300 jugăre din moșie: loc bun pe vatra Mureșului... Și fiindcă Statul nu avea ce să facă cu această moșie-rezervă, a cedat-o contelui ungar Haller Pišta, căruia nu-i ajuns multe site de jugăre, pe care a reușit să 'și-le „salveze”.

Iar la toamnă, când vor fi să plece pe la școli băieții noștri cu ajutorul banului cerut de la Blaj, câți vor primi răspunsul descurajator, în limbajul vechiu blăjenesc, că „cererea suplicantului nu se poate împlini”...?

Așa scrie în „Patria” un om cu durere de tineretul neamului. Va să zică, moșiile școlilor din Blaj, cari sunt ale neamului întreg, în loc să ajungă în mâinile țăranilor, sunt date la conți unguri ca *Haller Pišta*...

Iar foaia Sibiului spune că Blajul e prietenul grofilor! Rău spune...

DE PRIN SATE.

Vești bune din Sălaj.

În comuna *Supurul-de jos* (jud. Sălaj) cu doi ani mai înainte s'a înjghebat „Societatea culturală greco-catolică română”. Statutele susținute imediat către Ministerul Cultelor, au sosit aprobate pe ziua de S. George din est an. Acest eveniment îmbucurător pentru noi (până în acest moment suntem înscriși aproape una sută de membri) s'a sărbătorit în 13 Maiu cu o adunare, la care a participat aproape întreaga comună; s'au citit statutele, s'au ținut vorbiri de însuflețire, s'a înjghebat și o mică bibliotecă din darul preotului-protopop local și apoi în frunte cu drapelul tricolor al societății, pe lângă sunetele bandei trimbișilor din plugarii din loc, s'a parcurs satul întreg; în fine în ocolul școlii o fost horă și dans până seara. — Frumos a fost sărbătorită și ziua de 10/23 Maiu, a „Unirei”. După o adunare în școală, unde s'au ținut vorbiri înaintea publicului adunat, și declamări de ale școlărilor, au urmat defilări dealungul și latul comunei cu muzica trimbișilor. Și această serbare s'a încheiat cu horă și dansuri. Firește n'au lipsit uralele pentru prosperarea frumoasei noastre Patrii, a a României Mari!

Sfințirea clopotelor bisericii gr. cat. din Zlatna.

Luni a doua zi de Rusalii credincioșii gr. cat. de aci au avut prilej de adâncă mângăere și nobilă mândrie, izvorite din sărbările împreunate cu sfințirea clopotelor, cari s'au desfășurat după un program bogat.

La 9 ore dimineața s'a celebrat sf. liturgie, la care a cântat corul dela școala primară de stat. După sf. liturgie, la ora 11, întreg poporul credincios și o mulțime de alți locuitori din Zlatna și jur au plecat în procesiune la gară, ca să aducă cele 4 clopote, cari așteptau deja de zile, să fie sfințite și apoi așezate la locul lor.

Peste 1000 de oameni au luat parte la procesiune, care era de o privesc mărăcă. Cele 4 clopote, toate în greutate de 1100 kgr., erau așezate pe un car foarte frumos împodobit, tras de 6 boi albi.

Ajunși la biserică, se începe sfințirea clopotelor, săvârșită de Rssimul Dr. Victor Macaveiu, canonic și senator, asistat de protopopul I. Domșa și de preoții M. Coroiu și P. Dușa.

Stropirea clopotelor s'a făcut — cel mare de 560 kgr. în onoarea sf. Ilie, al doilea sf. Maria, al treilea sf. Elena și al patrulea sf. Ieronim. După săvârșirea acestei slujbe delegatul Ex. Sale Dl Dr. V. Macaveiu a rostit un prea frumos și înălțător cuvânt către cei de față, care a lăsat o adâncă impresiune în inimile tuturor.

După aceasta tot poporul a fost stropit cu apă sfințită.

În tot decursul acestor serbări s'au dat salve de bucurie și de însuflețire.

La ora 1 a fost o masă comună, la care au luat parte 150 persoane, s'au ridicat toaste pentru MM. LL. Regele și Regina; apoi pentru Ex. sa I. P. S. D. Mitropolit. Pentru nobila familie, care a dăruit bisericii gr. cat. de aci 200,000 lei. Apoi pentru preoțimea de față, pentru oaspeții veniți din depărtări, iar biserică gr.-or. s'a atașat la bucuria noastră în mod vrednic.

Toți au fost de părerea unanimă, că așa serbări frumoase și mărețe rar se pot vedea.

Din acest prilej s'au trimis la adresa protopopului gr.-cat. telegrame dela Dnii Miniștri C. Banu, Dr. Anghelescu, Deputatul Cercului Rusu-Abrudeanu, Dr. Miocu protopop în Petroșeni și Dr. V. Fodor medic în Aiud, cari toți au regretat că nu pot lua parte la serbări, fiind ocupați.

Meritul, că aceste serbări au avut succesul și răsunetul în așa depărtări, se cade în parte bună comitetului de aranjare, căruia i-se aduc mulțumite și pe calea aceasta. Iar bunii credincioși ai bisericii gr. cat. din Zlatna, să fie veseli și mândri, că puținii la număr fiind au putut face, cu bună înțelegere, așa fapte și lucruri vrednice, cari toate le au săvârșit pentru mărirea lui Dumnezeu și înflorirea și întărirea sf. bisericii! *Rap.*

Profesorii dela liceul din Gherla pentru popor.

Duminecă (20 Mai) au aranjat profesorii liceului din Gherla serbarea pomilor și a paserilor în comuna Dindeleag. Dimineața au luat parte la slujbă, unde corul elevilor a cântat cântările bisericesti în 4 voci. După biserică s'a început serbarea în curtea școlii. Elevii au cântat 3 cântări, au declamat 6 poezii potrivite, profesorul P. Cotuțiu a ținut o vorbire despre foloasele pomilor și a paserilor. Au mai ținut două conferințe doi elevi, unul despre moșia strămoșească, iar altul despre cuiburi, indemnând copiii din sat, să nu strice cuiburile care sunt casele paserilor. De încheiere directorul liceului a mulțumit poporului pentru primire, a arătat rostul umblării lor pe sate pentru a cultiva poporul și a apelat la sprijinul sătenilor pentru a aduna o sumă cât de mică, din care să facă abonamente la foi populare pentru câțiva dintre țărani satului. Țăranii au făcut făgăduința, că vor contribui fiecare după putință și vor trimite banii la urmă. *Correspondent.*

10 Maiu la Apa.

Cu mare bucurie Vă aduc la cunoștință, că de și noi am fost uniți cu mama România, tot nu am avut până în anul acesta nici o sărbătoare națională, însă în anul acesta și în comuna noastră s'a sărbătorit sărbătoarea „Zece Maiu” în școala primară de stat, sub conducerea dlui Vida Vasile Inv. și cu ajutorul Dșoarei Maria Sabău învățătoare, cu un program foarte bine întocmit.

Dl preot Valer Pop și-a exprimat bucuria care o are văzând aceasta mare sărbătoare prăznuită și în comuna noastră cu atâta însuflețire. La serbare au luat parte părinții elevilor precum și aceia pe cari îi interesează școala. Mulți dintre poporeni, văzând aceasta mare sărbătoare sărbătorită pentru întâia oară, au lăcrămat de bucurie.

Apa la 25 Maiu 1923.

Ioan Cherecheș
econom.

Furtuni cu Ghiață.

Pe la începutul săptămânii trecute și chiar și mai înainte, a bătut ghiața în multe părți. Prin unele sate din jurul Blajului ghiața a căzut noaptea, ceea ce mai rar se întâmplă. S'au făcut pagube însemnate în vii și în pometuri.

Aceleași triste știri sosesc și din alte părți ale țării. În ținutul Brașovului a bătut ghiața Luni, în 4 Iunie, pe la amiazi. Ghiața căzută era de mărirea alunelor.

La Buzău, în vechiul regat, un tren cu persoane a fost prins de furtună în câmp deschis și firele de ghiață erau cât nucile, cari au

spart toate ferestrele vagoanelor. Călătorii s'au speriat tare și un copil, de spaimă, a sărit pe fereastră și a murit numai decât. Mamă sa era cu el, dar în groaza cea mare, pricinuită de furtună, n'a băgat de seamă ce face copilul și pe când a aflat, că lipsește copilul de lângă ea, el era mort, afară. Sămănăturile din ținutul Buzăului au fost nimicite.

Mare ghiată a căzut și pe la Constanța și prin Basarabia. În părțile Orășii mari ghiata a fost de mărirea ouălor de găină; tot așa a fost și la Diciosanmărtin, pe Târnava mică, unde a bătut ghiata în aceeași zi de două ori. Pagubele încă nu s'au putut statori.

Grăunțe sufletești.

„Să ții sărbătorile cele alese și legate”.

Despre neamul nostru numai aceea nu se poate spune, că nu ține sărbătorile. Încă prea multe ținem. Și tocmai de aceea e bine, ca să se știe cari sunt sărbătorile pe cari trebuie să le ținem.

Avem sărbători de trei feluri: 1., de ale Domnului Hristos, numite și împărătești; 2., de ale Preacuratei Fecioare Maria și 3., de ale sfinților.

a) *Sărbătorile împărătești* sunt următoarele: 1. Crăciunul (nașterea Domnului), care se prăznuiește la 25 Decembrie, adică după ziua începe să crească din nou. 2. Anul nou (tăierea împrejur) la 1 Ianuarie, adică la opt zile după Crăciun, când se prăznuiește și ziua sfântului Vasile cel Mare precum și începutul anului. 3. Boboteaza (botezul Domnului) la 6 Ianuarie; această sărbătoare se mai numește și epifanie sau arătarea Domnului, pentru că atunci s'a arătat în râul Iordanului; 4. Întâmpinarea Domnului la 2 Februarie. 5. Paștile (Învierea Domnului) se prăznuiește în Dumineca dintâie după cea dintâi lună plină, care urmează după capul de primăvară dela 21 Martie. 6. Ispasul (Înălțarea Domnului), la 40 de zile după Paști. 7. Rusaliile (Pogorirea sfântului Spirit) la 10 zile după Înălțare. 8. Schimbarea la față la 6 August și 9. Ziua Crucii (afilarea sfintei Cruci pe care a fost răstignit Domnul) la 14 Sept.

b) *Sărbătorile Preacuratei* sunt: 1. Sântă-Măria mică (nașterea Preacuratei) la 8 Septembrie. 2. Intrarea în biserică la 21 Noiembrie. 3. Bunăvestirea la 25 Martie și 4. Sântă-Măria mare (adormirea Preacuratei) la 15 Aug.

c) *Sărbători de ale sfinților* avem: 1. Sf. Dumitru (26 Octombrie). 2. Sfinții arhangeli Mihail și Gavril (8 Noiembrie). 3. Sf. Nicolae (6 Decembrie) 4. Sf. Ștefan (27 Dec.) 5. Sf. Vasile cel Mare (1 Ianuarie) 6. Trei sfinți (Vasile cel Mare, Ioan Gurădeaur și Gregoriu cuvântătorul de Dumnezeu) la 30 Ianuarie. 7. Sf. Gheorghe (23 Aprilie). 8. Sănzienele (nașterea sf. Ioan Botezătorul) la 24 Iunie. 9. Sf. Ilie (20 Iulie) și 10. Tăierea capului sf. Ioan Botezătorul (29 August).

Avem așadar la an 52 Dumineci, 9 sărbători împărătești, 4 de ale Preacuratei și 9 de ale sfinților (fiindcă sf. Vasile se prăznuiește la anul nou), laolaltă 74 și încă 3: ziua a doua de Crăciun, Paști și Rusale, așadar 77 de zile de sărbători, lucrăm așadar la an 288 de zile și odihnim 77 de zile.

Cel ce ține mai multe sărbători decât poruncește biserică, nu numai că nu face lucru bun ci chiar păcătuiește, fiindcă lenevește atunci când ar trebui să lucre. Porunca bisericii este: „Să ții sărbătorile cele alese și legate”, iară nu sărbătorile băbești și mai știu eu câte altele. A călca porunca bisericii este păcat dar și mai mare păcat este a lenevi.

Incepând cu ziua de 1 Octomvrie calendarul vechiu se va schimba cu cel nou și de aici înainte nu vom mai avea două feluri de calendare, ci numai unul, dupăcum au hotărât și episcopii bisericii unite în conferința episcopoească ținută săptămâna trecută la București. Poate cu vremea se va introduce și la noi bunul obicei de a muta unele sărbători de ale sfinților pe zile de Dumineci și astfel a mai împuțina din sărbători.

Cei mai mulți creștini cred, că dacă nu lucră la câmp în zile de sărbătoare, au făcut destul poruncii bisericesti, cu toate că nu este așa. Numai aceia țin această poruncă a bisericii, cari în zile de sărbători se rețin nu numai dela lucru ci și dela păcate, merg la biserică, ascultă sfânta liturghie și săvârșesc fapte bune. Asta e ceea ce trebuie să-și însemne foarte bine fiecare creștin.

De-ale politiceii.

Nu-i mare supărare! Ovreeii din America, auzind că în școlile celea înalte din România studenții jidani nu au lărgământul pe care l-ar dori ei, ba mai ajung și la bătaie cu studenții creștini, s'au socolit să le trimită studenților ovrei bani ca să poată merge în America. Acești bani, pe semne, au și început să sosească, deoarece mulți jidanași din Bucovina și Basarabia au și luat-o, cu droaia, spre țara dolarului. Într-o singură zi au plecat din Constanța cu vaporul 870 de studenți jidani... Atâta pagubă!

Spre un nou război?

Gazetele nemțești din Berlin spun, că Rușii cari trăiesc refugiași prin țări străine vorbesc de un nou război, care ar fi să se pornească în potriua Sovietelor rusești. Noul război îl pregătesc chiar Rușii fugiți deacasă de răul bolșevicilor. Ei nădăduiesc să aibă sprijinul Englezilor și al Francezilor, ba și al unor țări din Răsăritul Europei. Comandantul ar fi Nicolae Nicolae-vici, care trăiește azi în Franța. Lui i-ar da ajutor și Wranghel, cel care încă își cercese odată norocul în contra bolșevicilor. Gazetele mai scriu, că chiar în vederea acestui război ar fi votat Francezii un împrumut de o sută de mii de franci României ca să aibă pentru înarmări. Știrile acestea le răspândese nemții, deci nu trebuiesc crezute nici pe jumătate, fiindcă lor tare le-ar plăcea să mai vadă odată lumea încăierată, că dear'-doar' ar mai putea pescui în turbure să ridice iarăș capul. Dacă România noastră a luat bani împrumut dela Francezi ca să-și poată cumpăra arme, apoi abunăseamă nu de aceea a făcut-o ca să se bată cu Rușii de dragul altora. România își va păzi cu sfințenie granițele ei. Iar până se va putea mișca Nicolae Nicolae-vici în contra fraților săi din Bolșevicia va mai trece multă apă pe Dunăre.

Cereți pretutindei Unirea Poporului.

Știrile Săptămânei.

Către fiii veacului.

*Am întrebat privighitoarea
Că'n zorii zilei cu al ei cânt
Pe cine laudă? Și-mi spuse:
Pe bunul Donn, pe Domnul Sfânt!*

*Am întrebat floarea din luncă
Ce rost are al ei miros?
Și-mi spuse gingașa garoafă:
Nu știi? E-al Domnului prinos!*

*Și soare-am întrebat și stele,
De ce atâta strălucire?
Și într'un glas mi-au răspuns toate:
Tot pentru-a Domnului mărire!*

*Dar voi? Măntreabă ele'n urmă,
Cum preamăriți pe Domnul Sfânt?
Și ce prinos aduceți Celui
Ce v'a lăsat pe-acest pământ?*

*Eu am tăcut... Dar mi-au spus ele:
Ați înroșit câmpii cu sânge
Și ați lăsat o lume'n lacrimi
Ce azi vă blastămă și plânge!*

*Ați semănat câmpii și dealuri
Cu milioane de cadavre,
Și tot ce credeți e minciună
Și tot ce spuneți sunt palavre...*

*S'acum atâta nu v'ajunge
Ci în sălbateca-vă ură
Mințiți că nu e nimén ceriuri
Și nu-i nimic decât natură...*

*Acesta e prinosul vostru
Cătră Stăpânul bun și mare?
Voi ce-ați spurcat lăcașuri sfinte
Și-ați pângărit sfintele altare!*

*Și încă cutezați a cere
Mila celui care vă ține,
Voi, ceice nu mai știți de frică,
Nici de păcat, nici de rușine!*

*Dar nu! Să știți că orice faceți
Avea-va oarecând răsplată
Și-atunci ce veți răspunde oare
La pângăneasca voastră faptă?*

Pețelca.

Iuliu Domșa.

Târgurile. 15 Iunie Giurgeu-Sânmiclăuș (jud. Ciuc), Lechința, Periamuș. 16 Crișpatac. 17 Baghion, Ghertenis (jud. Timiș). 18 Agnita, Zlatna. 20 Baia de Criș, Daneș. 21 Brad, Dârlos. 23 Panticeu. 24 Cartjalău, Gârcei, Macfalău, Moldova nouă, Petriș, Racoșul de jos, Șeica mică, Sighișoara, Șimiereag, Turda, Vințul de jos.

— Regina în ajutorul tuberculoșilor.

Buna noastră Regină a tipărit de Rusalii o cerere cătră toți locuitorii din țară, prin care îi roagă, să dea fiecare cât de puțin pentru îngrijirea nefericiților de tuberculoși (ofticoși). Dacă fiecare locuitor al țării ar fi dat cel puțin câte un leu, s'ar fi adunat la 20 de milioane de lei și s'ar fi putut deschide cel puțin 2—3 spitaturi pentru acești nefericiți, de cari avem o mare mulțime în țară.

— Noul membri de onoare ai Academiei Române.

Această cea mai înaltă tovarășie a celor mai învățați oameni din țara noastră a ales de membri de onoare pe dnii R. W. Seton-Watson (Scotus Viator), profesor la universitatea din Londra și pe Charles Upson Clark, profesor la universitatea din Yale, amândoi sinceri și mari prietini ai Românilor, cari au cercetat mai anii trecuți și Blajul nostru.

— Ruperea de nori dela Orheiu.

Duminecă în 20 Maiu la Orheiu în Vechiul Regat a fost o vreme grea, cum de mult nu s'a mai pomenit. Vijelia a ținut 40 minute, care a desvelit mai multe case, apoi a venit o ploaie groaznică și a ținut într'una 4 ore. Apa pe străzi era aproape de un metru, năvălind prin case. Mai mulți oameni și vite s'au înecat. Copilul Andreiu Léster a fost înecat cu 250 de oi împreună. În împrejurime a fost grindină așa de mare încât a omorât animale și oameni.

— Noul bani de metal. S'a depus la Cameră un proiect de lege, care dă voie ministrului de finanțe să bată bani de metal de câte 1, 2 și 5 lei în valoare totală de 600 milioane lei.

— Adevărată judecată a lui Dumnezeu. În orașul Feldkirch din Tirolul Austriei se judeca procesul unui oarecare Sturmer, care era acuzat, că și-ar fi otrăvit pe soția sa, pentruca să primească banii pentru cari a fost asigurată soția-sa. Apărându-se, el a zis: „Fie, ca atotputernicul Dumnezeu să mă pedepsească el însuși, omorându-mă numai decât, dacă eu sunt vinovat“.

Abia a spus Sturmer cuvintele acestea și a căzut la pământ fără de simțire. Un medic, chemat într'ajutor, a constatat moartea. Toți cei de față au rămas adânc cutremurați de această adevărată judecată a lui Dumnezeu.

— Vom avea vară caldă. Un astronom german Dr. Kritzinger profetește, că vara aceasta va fi călduroasă, pe când iarna friguroasă.

— Opt ani ca îngropată de vie. S'a descoperit de curând într'un sat de lângă Șopron o faptă decât care ceva mai fioros abia se poate închipui. O mamă ticăloasă, ca să aibă pace de fata ei cam bolnavă, a încuiat-o într'o pivniță afundă și întunecoasă ce avea lângă ea și a ținut-o acolo opt ani de zile fără întrerupere, adică din anul 1915 începând, până au dat jandarmii de dânsa și au mântuit-o. Vecinii văzuseră de mult, că lipsește fata de pe lângă casă, dar credeau, că a fost dusă într'un spital și au uitat-o. De vre-o lună de zile însă satul a început să șoptească lucruri grozave în legătură cu fata pierită și oamenii legii s'au înfătoșat la casa cu pricina, luând pe mamă la întrebări. Ea căuta să ascundă adevărul, dar făcând jandarmii cercetări au dat peste biata fată și au scos-o la lumină. Au găsit adică într'o cușcuție de scânduri din fundul pivniței o ființă, care nu mai semăna a om, decât mai mult a fiară. Nenorocita nu mai știa nici vorbi și avea unghii mari ca animalele. Văzând oamenii a dat să sară la ei cu unghiile, scoțind din gâttej niște sunete fioroase. Nu avea pe trupul ei nici o cărpă de haină și se târaia pe patru labe. Blăstămata mamă o hrănise aruncându-i de sus câte-o bucată de pâine. Nenorocita a fost dusă la spital, iar mama ei la temniță.

— Pentru luminarea poporului. Gazeta noastră a primit dela Părintele *Leon Man* din Aurora Ill. (America) un ajutor de 300 lei, cari au fost vărsați la fondul de susținere. Celea mai călduroase mulțămiri!

— Lemn mai tare decât oțelul. Mai ales ia fabricarea mașinilor de sburat inginerii au lipsă de un lemn foarte tare, fiindcă oțelul e prea greu și nu poate fi întrebunțat în măsură mare, căci s'ar ingreuna foarte tare mașinile de sburat. De aceea de multă vreme își bat învățații capul, să afle vre-o cale prin care să întărească lemnul, ca să poată ținea mai multă greutate chiar și decât oțelul. Americanii au ghicit și calea aceasta. Fac din lemn tare nește foite foarte subțiri și fine, pe cari lipindu-le cu anumit clei, le așează iarăș peste olaltă și le tescuiesc cum știu ei, căpătând un lemn mai tare decât oțelul, fiind în aceeași vreme mai ușor cu mult decât el.

— **Plăți mari.** Iată ce plăți au slujbașii de stat în Rusia: cei de clasa întâi câte două miliarde șase sute milioane ruble pe lună; cei de categoria a doua câte două miliarde și 350 milioane ruble; cei de categoria a treia: două miliarde și o sută milioane ruble sovietice pe lună! — Să nu uităm însă, că cu o sută de mii de ruble sovietice nu poți să te hărănești cum se cade la o amiază!

— **Grecii din Constantinopol au bătut pe patriarhul lor.** O știre sosită din Turcia cu data de 4 Iunie, spune că o ceată de greci, cam 200 de oameni, au intrat în palatul patriarhului și au cerut dela înalta față bisericească să-și subscrie abdicarea, fiindcă nu le este pe plac. Nevrând să-i asculte, patriarhul a fost lovit. Abia soldații turci și francezi au putut scoate pe greci din curtea patriarhului.

— **Cutremur de pământ.** Un groaznic cutremur de pământ a omorât în Persia patru-mii de oameni. Opt sate, în marea sguduire, s'au făcut una cu pământul.

— **Pentru pălărie și-a pierdut viața.** În săptămâna trecută săteanul Mihalca Ion călătoria cu trenul someșan spre Cluj. În gară la Bontida i-a căzut pălăria din cap. Vrând să și-o caute, încă înainte de oprirea trenului a ieșit afară din vagon, pe scări. Tot uitându-se după pălărie, din nebagare de seamă a căzut sub tren, care l-a rănit foarte greu la cap. A fost dus la Cluj, unde a murit în clinică.

— **Câtă despăgubire de războiu a plătit până acuma Germania.** Până la 31 Decembrie 1922 Germania a plătit țarilor biruitoare 5 miliarde 184 milioane 257 mii mărci aur. Din acestea România a primit 10 milioane 141 mii.

— **Poetul Goga intrat la Academie.** În locul marelui poet Gheorghe Coșbuc, mort în cursul războiului, Academia Română a ales pe poetul și fostul ministru Octavian Goga, care și-a făcut intrarea printr-o vorbire foarte frumoasă despre Coșbuc. La aceasta ședință a luat parte și Maiestatea Sa Regele precum și mama poetului, văduva preuteasă din Râșinari Sibiiului, pe care a prezentat-o Maiestății Sale dl general Averescu.

— **Omorit de un roi de albine.** — În ziua de 26 Mai, s'a întâmplat o nenorocire în comuna Rușii lui Asan din județul Vlașca în următoarele împrejurări: Locuitorul Constantin Popescu voia să așeze într'un stup nou un roi de albine care roise din alt stup vechiu. Albinele supărate de căldură și de fata lui Constantin Popescu, care le silia cu un băț ca să intre în stup, s'au așezat cu toatele pe capul lui Constantin. Acesta, cu toate că era înfășurat cu un ștergar, văzând potopul de albine, și-a luat ștergarul de pe cap încercând să se apere, dar le-a îndârjit mai rău. S'a trântit apoi în trifoiul verde de lângă stup, crezând, că astfel va scăpa, dar în zădar. În urmă a fugit în râul de lângă grădină, unde s'a aruncat îmbrăcat. Acolo a scăpat de albine, dar era prea târziu. Abia ieșit la mal, a încetat din viață fără să poată rosti o vorbă. A doua zi a fost înmormântat în cimitirul comunei.

Fata sa Vasilica deși mușcată de albine, a fugit în casă unde s'a spălat cu apă sărată și a scăpat astfel teafără ca prin minune.

— **Femeile împotriva boției.** Primul ministru egiptean din Cairo a primit de curând o adresă iscălită de 6 mii de femei, cari cer oprirea beuturilor spirtoase, de oarece bărbații lor își ruinează sănătatea și familia. Nu mai pot trăi nicăiri bietele femei de răul bețiilor pe cari le fac bărbații pătimași!

— **Două fetițe lipite deolaltă a născut femeia Maria Pește** într'un spital din București. Cele două gemene aveau unul și acelaș stomac. Neputând să fie hrănite din pricină că le erau stricate la amândouă și buzele (aveau adică așa numite buze de iepure) nenorocitele ființe, la 48 de ore dela naștere, au murit.

— **Tărgurile nu se vor mai ținea Duminică.** Dl ministru Sasu a întocmit un nou plan de lege, care oprește ca să se mai țină târgurile Duminică.

ȘTIRI DIN BLAJ.

O șezătoare literară.

Duminică, în 3 I. c. după sf. liturghie, elevii din clasa a VIII. a Școlii normale de învățători din Blaj și-au ținut ultima ședință literară, în sala de gimnastică, în fața corpului didactic și a tuturor elevilor școlii, cu următorul program:

1. „Marsul lui Mihai Viteazul“ executat de corul școlii. 2. Cuvântul prezidentului: *Cornel Chira*. 3. „Despărțire“ poezie decl. de *Alexandru Caian*. 4. O amintire, lucrare originală de *Traian Recean*. 5. „Primăvara“ cor, condus de *Eugen Mesaroș*. 6. „In pădure“ poezie de *Vlahuță*, decl. de *Mărioara Rusan*. 7. „Pregătirea noastră profesională“, lucrare originală de *Iuliu Moldovan*. 8. „Cor“ de *Popoviciu*, condus de *Eugen Mesaroș*. 9. „Seara“ poezie de *G. Coșbuc*, decl. de *Alexandru Caian*. 10. Țiganul și Rusu“ anecdotă de *T. Speranță*, pred. de *I. Recean* și 11. „Pui de lei“ executat de corul școlii.

Prezidentul în cuvântarea sa spune foarte frumos, că din incidentul, că peste puține zile absolvând, ei se vor depărta, vor părăsi școala, au dorit, ca despărțirii acesteia, care e atât de însemnată în viața lor, să-i dea o înfățișare deamnă și sărbătorească, să-și arate recunoștința față de corpul didactic, dragostea față de colegii de cari se despart și să aducă un pios prinos Școlii, care i-a crescut.

Succesul a fost pe deplin, căci întrunirea aceasta n'a fost numai o ședință literară de școală ci o adevărată șezătoare culturală, literară și artistică, care le-ar face cinste în fața oricărui public. Păcat, că nu a fost invitat și publicul din afară și s'a ținut în cerc așa de restrâns.

Toți elevii cari au avut roluri s'au achitat eroiceste; laudă lor!

Cu deosebire a făcut o adâncă impresiune precizia și tactul, cu care au fost conduse corurile conduse de ei înșiși.

D. prof. *Ioan Pop-Zeicani* conducătorul societății și *Eug. Hopârtean*, prof. de muzică pot fi mândri de rezultatul muncii lor.

Corpul didactic, în fața căruia s'a desfășurat acest program bogat al ședinței, a

rămas pe deplin mulțumit de prestațiunile așa de frumoase ale elevilor lor.

La sfârșitul ședinței directorul Școlii d. *I. F. Negruțiu* arătând obârșia înființării societății literare a elevilor, care datează dela 1883, la care el a pus prima piatră fundamentală, amintește greutățile cu cari s'a luptat corpul didactic sub dominațiunea maghiară pentru susținerea și dezvoltarea societății și modestele rezultate ce au putut arăta, până ce am ajuns liberi, când în drumul ei nu mai sunt pedeci, ci încurajeri.

Rezultatul l-am văzut azi cu cea mai mare mângâiere sufletească.

La sfârșit îndeamnă pe elevi, ca după ce vor merge în mijlocul poporului să continue să fie adevărați apostoli în mijlocul poporului, luminându-l și deșteptându-l.

Celor rămași aici la școală le spune, să ia exemplu dela colegii lor de cari acum se despart.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Noul mers al trenurilor.

Incepând cu 1 Iunie c. circulația trenurilor prin gara Blaj este următoarea:

Spre București:			Spre Cluj:		
24	Acc. (Arad)	5:21	23	Acc. (Arad)	0:31
402	Pers.	7:38	403	Pers.	6:05
22	Acc.	11:50	31	Acc.	7:18
406	Pers.	16:11	1	Orient	9:05
2	Orient	21:26	405	Pers.	13:34
32	Acc.	22:33	21	Acc.	17:41
404	Pers.	23:01	401	Pers.	23:18

Târnava mică:

Pleacă: 539	Mixt	8 05	Sosește: 426	Pers.	11:25
425	Pers.	14'	450	Mixt	21:55

De vânzare!

O MOARĂ cu 1 piatră, cu motor de benzină 10 puteri, care se poate folosi și la mașină de îmblătit, în bună stare, se află la

IOAN MĂRGINEAN

comuna Cergăul-mare,
plasa Blaj.

(39) 1-2.

Fabrică de unt.

Anunțăm onoratul public din Blaj și depărtări, că am deschis în comuna Mănărade lângă Blaj, o fabrică de unt, ajustată cu toate uneltele de lipsă. Producem unt bun și îl punem în vânzare totdeauna proaspăt. Vinderea în mare și mic. Prețuri de zi.

Comandele se ezeacă repede și punctuos.

Cu stimă:

MIHAIL FRONIUS

Mănărade, nr. 18.

(37) 3-3

Cetiți și Răspândiți
„Unirea Poporului“
printre săteni.

Anunț „Radio“

